

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen L. 1891.

Prvi, največji in edini slovensko-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. I. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Zdržene države na leto....\$2.50
Za Zdržene države za pol leta \$1.50
Za inozemstvo na leto.....\$3.50
Za inozemstvo za pol leta.....\$2.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembu bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamo POLEG NOVEGA TUDI STARISLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naseljnin.

Joliet, Ill., 16. dec. — "Vi oblaki ga rosite, ali zemlja naj ga da." Tako doni adventna pesem, ki nas spominja na ono dobo še pred Prvim Božičem, koso štiri tisoče let, pravični stare zavezne, čakali obljubljenega odrešenika. Spominja nas tudi na dneve naše mladosti, ko smo v stari domovini veseli hodili po uro in še dalj k "Zornicam", in to še nekateri vsako jutro, zlasti zadnje dneve pred Božičem, ko je bila "Devetdnevница" in so za one dni posebni odpustki. Pa tudi se z radostjo spominjamo prelepe nade v naši stari domovini, ko se med "Devetdnevnicom" vrši ob večerih procesija, katere se udeležujejo po cele vasi, stari in mlađi, moški in ženske. Vsak večer gre procesija v drugo hišo in deveti večer, na sveti večer, pa gre v domačo cerkev, kje se zaključi "Devetdnevica" s to primernimi molitvami in petjem. Res je naš narod v stari domovini posebno na kmetijah, pa tudi po mestih, jaka pobožen v dan v varstvo Matere božje. In to ga tudi diči. Je pobožen, veren, delaven, pa je tudi zaveden. Istočoto bodimo tudi mi v tej deželi pobožni in vdani v božjo voljo. Pripravimo se za veseli božični praznike, Okinjanči božično drevese, da bo letos še lepše kakor druga leta. Saj letos bomo obhajali zopet dan miru in veselju, ker premire je sklenjeno in krije ne liva v potokih, kakor zadnja štiri leta. Letos bo lepše in bolj resno donela prelepa božična pesem: "Mir ljudem, ki so prave volje."

— Med veselimi prazniki pa se spomnimo svojcev v naši tužni stari domovini, ki jim tudi letos nismo mogli česar poslati za "vezilo" k Božiču. Pritrugnjmo si košček ali malenkost od svojih rednih dohodkov, da jim bomo lahko poslali, ko se zopet odpre tozadne zvezne. Lepo je dajati za razne dobre namene: lepo je podpirati Rudečki Križ, K. of C. in Y. M. C. A. ter Salvation Army, a za svojce pa smo dolžni skrbeti in jih podpirati, posebno sedanjih rāzmerah. Bog daj, da se skoro zveza toliko uredi, da se bo temprej lahko kaj pomagalo, ker letošnja zima bo tam hujša kot druge, kakor je to v navadi, da pravo pomanjkanje se še le po skončani vojski počuti, ko se vojski vrnejo, pa ni dela ne jela. Zmagoviti vojski je laglje pretrpeti, a drugače je pre-

maganjam, kjer ni redu in ničesar. Za to pa smemo soditi, da vladajo baš v naši stari domovini ravno zdaj grozne razmere glede vsakdanjih potrebuščin. Upajmo, da skoro mirovna konferenca stvar spravi v red in ustavni zvez za trgovino z domovino.

— Naš urednik, g. Filip Gorup, še zdaj ni prišel iz bolnišnice, kjer se nahaja že od 22 novembra. Obljubil nam je parkrat, da kmalu pride, pa zopet ostane za par dni delj; seveda po nasvetih zdravnika. Zdaj nam je obljubil, da se vrne sredi tega tedna. Bog daj srečo in zdravje!

— Umrl je v torsk Filip Čulinovič, doma iz Primorskega. Pogreb je bil v četrtek. Bil je oženjen in star 26 let. N. p. v m.

Joliet, III., 14. dec. — Naznanjam društvenicam Katoliškim Borštarnicam sv. Ane št. 543, da se je na zadnji seji dne 8. dec. sklenilo, da ako želi iti katera k temu društvu, da so pustile prosti pristopiti k društvu za tri meseca to je jan. feb. in marca. Sprejemajo se ženske od 16-18 let in se zavaruje lahko za \$250.00 ali za \$500.00. Ko pa spolni 18 let se pa lahko zavaruje naprej do \$2.500.

Obenam naznanjam, da mora vsaka članica posebni asesment plačati tako, kakor High Court zapoveduje in tudi prosim, da katera je kaj zaostala z plačilom, da bi poravnala, ker se bliža letu koncu in ob treba dati račun. Sklenjeni butkev 30. decembra.

Zdaj pa voščim vsem članicam vsemi Božič in srečno Novo leto 1919!

Antonia Stanfel,
blagajniška-tajnica

G. Josip Klemenčič, 1212 N. Broadway, je prejel od svojega sina Josipa Klemenčiča ml., sledenje pismo:

Fort Wayne, Mich., 9. dec.
Predragi starši!

V začetku svojega pisma Vas najprišrečnejši pozdravljam, kakor tudi brata in sestrico. Dam Vám vedet, da sem hvala Bogu zdrav in Vám naznanjam, da sem z velikim veseljem prejel Vaše pismo. Saj veste, da vsak vojak komaj čaka, da dobí kako novico ali pismo z doma. Pisal sem Vám, da bom kmalu prisel domov Vem, da ste se tega veselili, pa tudi jaz sem bil nepošipno vesel, ko so nam postrani poročali, da bomo že 10. decembra šli domu.

Kakor ogenj v streho je švignila med nas novica, da bomo morali iti čez vodo, ker imajo na francoski strani preveč dela s parobrodmi, kateri je treba popravljati predno zamorejo iti čez morje. Pa tudi eroplane istotko. Jaz sem skoro vedno pri mehanikan, kjer se delajo in popravljajo razni stroji.

Dobili smo še isti danovelje za nadhod po vodi. Tako me je sreča bolelo, ker se posloviti se nisem imel časa, vsaj pismem potom. Samo brž — peljali smo se cele tri dni in dve noči, pa kar naenkrat dobí kapitan brzovaj, da moramo zopet vse v kempu. Pobrali so nam vse reči kar nam so bili dal in naznali nam so, da 18. decembra bomo šli za gvišno domov, kar upam je resnica. To bo veselje, ko se zopet kmalu vidimo!

K skepu mojega pisma Vas vse skupaj se enkrat napriscrnejše pozdravim, kakor tudi žlahlo in znance ter priatelje in ostajam Vaš sin in brat

Pvt. Jos. Klemenčič, Jr.

VESTI IZ RAZNIH LISTOV.

Naši

Calumet, Mich., 13. dec. — V petek je umrla na Ahmeku štiriletina Marija, hči Paula in Frančiške Mukave. Deklica jebolehalo več kot leto dni za sušico. Pokopana je bila v nedeljo popoldne iz slovenske cerkve.

— Pogreb pokojnega vojaka Antonia Plut se je vršil v pondeljek zjutraj iz francoske cerkve na Lake Linden. Lovesen sv. mašo zadušnico je oravil Rev. Morin ob asistenci Rev. L. F. Klopčiča kot diakona in Rev. N. Raymonda kot sub diakona. Nosiči so bili šesterji vojaki tovarisi, ki so se že vrnili iz vojne službe. Na pokopališču je bila oddana salva od vojakov iz S. A. T. S. v Michigan College of Mines na Houghtonu. Pogreb se je udeležilo kako mnogo občinstva iz Lake Lindena, vsi mestni očetje z županom na čelu, dvor kat. borštarnjev iz Hubbela in mnogo sorodnikov in znancev iz Calumeta. — Uzrok smrti ni bila influensa, kot smo zadnji napačno poročali, ampak maledičen je umrl nenadoma na vežbališču. Vojaki so imeli namreč pretekanje ali foot-racees. Udeležil se jih je tudi Anton. V sredi tekpa pa naenkrat obstane, se prime za sreč in pravi, da ne more več dihati in je zgrudi. Histro poklicajo zdravnika in prednjoja tista, da je Anton že izdihnil. Pač škoda za dobrega in nadežnega mladeniča.

— V torsk jutro je umrl na influ-

enci Jakob Stiglič iz Tamaracka star 36 let. Bil je bolan že nekaj dni. Pokojni zapušča v stari domovini že v več otrok, na Tamaracku pa enega brata. Pogreb je bil danes jučer iz hrvatske cerkve.

— Na posledicah visoke starosti boleha na svojem domu na sedmi celi g. Dr. Jos. Plautz. "S. N."

Virginia, Minn. — 10. dec. — Martin Spoljarič je bil priveden v sodišče, ker ga dolže poneverjenja. On stvar zanikuje in je preostal poročivo za \$250.

— Tony Pasich, ki služi v Stic Samovi vojski, je med ujetniki v Nemčiji, kakor je bilo sporoceno njegovim staršem. Bil je vjet v boju.

VAŽNA IZJAVA DR. KOROŠCA O SKUPNI JUGOSLOVANSKI VLADI.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Cim je dr. Anton Korošec, predsednik Narodnega Veča (to ime so sprejeli tudi Slovenci v domovini, kakor poroča ljubljanski Slovenec) v Zagreb, dospel v Pariz, je podal dopisniku velikega lista "Le Temps" naslednjo izjavu:

21. oktobra je Prešla državna oblast na Hrvatskem in Slavoniji v roke Narodnega Veča. Tako zatem so vse slovenski kraji, Bosna in Hercegovina, Dalmacija in vse ostale jugoslovanske pokrajine zavrgle avstrijske oblasti in se podvrgle Narodnemu Veču. Sedaj upravlja Narodno Več, katerega predsednik sem jaz, s suvereno močjo vse jugoslovanske pokrajine biše Avstrije. Njenu je na razpolago vojska in policija. Jugoslovanske sodnije so vse pod zakoni. Vsa sredstva za prevoz, za komunikacijo, železnice, pošte in telegraf so v naših okah.

Poleg centralne in vrhovne oblasti, ki je osredotocena v zagrebškem Narodnem Veču, funkcijonirajo še posebna slovenska vlada v Ljubljani za vse slovenske kraje in splošno Narodno Več za Bosno in Hercegovino, toda prvo in drugo priznava vrhovno oblast zagrebškega Narodnega Veča. Javna uprava in notranjost jugoslovanske države funkcijonira ter vladva v deželi popoln mir.

Potem kosem dospel v Ženevo, sem imel sestanek z zastopniki Jugoslovanskega Odbrabe (stirje s predsednikom Trumbičem), z zastopniki srbske vlade in zastopniki srbske opozicije, ter je zborovanje privelo do sledenjih zaključkov:

Proklamirano je, da tvori jugoslovansko ozemlje z ozemeljem Srbije celoto. Edino iz praktičnih razlogov upravlja kraljevina Srbije še nadalje svoje dežele, medtem ko izvršuje isto oblast nad vsemi ostalimi jugoslovanskimi pokrajinami Narodno Več v Zagrebu. Objednem je določeno, da se upostavi skupna vlada, ki bo upravljala skupne posle (zunanjo politiko, narodno obrambo, vojno mornarico, trgovino in promet), toda njeni oblasti bo trajala samo tako dolgo, da bo narodna skupščina, izvoljena na podlagi splošne, tajne, nake in direktnih volilnih pravice, določila ustavno novi državi.

Da preprečijo izraz narodne volje in ojačitev jugoslovanske vojske, so Italijani odredili, da se imajo vsi jugoslovanski vojaki, čeprav so prisegli zvestobu provizorni vladi in zvezni stvari, INTERNIRATI KOT VOJNE UJETNIKE. ISTO JE ODREJENO ZA VSE MOŠKO PREBIVALSTVO OD 24. DO 25. LETA. Narodno Več je, da protestira proti temu nezaslišanemu činu nasilja, k italijanskemu guvernerju svojega posebnega odposlanca, toda prednji Italijan, ne samo, da ni poslušal odposlana, temveč ga je dal zapreti kot vojnega ujetnika. ITALIJANSKE OBLASTI JAVNO PROGLAŠAJO, DA JE TREBA Z JUGOSLOVANI PODSTOPATI KOT Z NAJHUJŠIM SOVRAŽNIKOM.

Narodno Več, ki ima za vse svoje obtožbe nepotrebne dokaze, opozarja zavezničke na težke posledice, ki morajo neobhodno nastopiti vsled takega italijanskega postopanja.

V to vlado so bili izvoljeni, kakor je na naknadno izvedelo sledenje:

Za Srbijo: Pavlovič in Gavrilovič.

Za jugoslovanske pokrajine: Dr. Brejc, dr. Čingrija in Vasiljevič.

Šestoma bodo vsi jugoslovanski kraji, na ozisce se na meji, zastopani v tej vladi sledenje: Srbija bo imela šestero članov, Črna Gora dva in jugoslovanski kraji pod vložilo Avstro-Ogrsko šestero.

— KAJ ITALIJANI DELAJO V NAŠIH KRAJAH.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

IZ ZGREGA je dospela zanesljiva vest, da je Narodno Več v Zagrebu predložilo zavezniškim vladam ostre protest proti nasilni italijanski administraciji in surove postopanji italijanske vojske v okupiranih jugoslovanskih krajih, zlasti v Dalmaciji, Istri in Gorici. Postopanje italijanskih divjakov ni samo nasprotno določbam premirja, temveč je tudi v najostrejšem nasprotstvu z vsemi principi človekoljubja in pravice. Dasi so jugoslovanske pokrajine danes svobodna, neodvisna in s Srbijo združena država, ki je izrecno stopila na stran zaveznikov, postopajo Italijani v naših krajih kot najhujši sovražniki, na sličen način, kot Nemci v Belgiji in Srbiji.

V protestu Veča so našteti mnogi konkretni slučaji italijanskega barbarstva. Tako sta bile nedavno odposlane iz Kotora, kjer so se nahajale nekdanja avstrijska skladnička hrana, dve ladje polne živeža za izgradano pre-

bivalstvo v Hrvatskem Primorju. Ko ste ladje prišle na odprtje more, so dospeli italijanske križarice in torpedni čolni, ki so zaplenili hrano in jo končno došlo potom treznega sovjetevalca vseh demokratiskega elementov našega troimenega naroda do zaključkov, ki morejo, dasiravno niso idealni izraz narodnega razpoloženja, veliko pomagati današnjim načinom potrebam v inozemstvu.

To nrodnodno delo, najvaje v zgodovini našega naroda, posvečeno je — ob enodrušenem sporazu — z ustanovitvijo skupne vlade, katere izključna naloga bo, voditi narodno politiko in akcijo napram inozemstvu.

Vlažna kraljevina Srbija in Narodna Veča v Zgarebu bo še nadalje izvrsovalo vsa v svojem delokrogu, svojo pravno in teritorialno oblast ter bo opravljalo tekoče posle, dokler ne bo ustavotvorna skupščina odredila definitivni ustroj nove edinstvene države, ki bo zamenil sedanje javno stanje.

Clanji nove skupne vlade so:

Ljubo Davidovič, bivši minister,

Dr. Mihajlo Gavrilovič, pooblaščen minister v inozemstvu;

Dr. Dragoljub Pavlovič, profesor na belgrajskem vseučilišču;

Dr. Melko Čingrija, poslanec in avtokrat v Mostaru;

Družba

SV. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE

Sedež: JOLIET, ILL.

Ibkorp. v drž. III. 14. maja 1915
Ibkorp. v drž. Pa. 5. apr. 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik..... GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 I. podpredsednik..... JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
 II. podpredsednik..... GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
 Tajnik ..... JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Blagajnik..... JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.
 Zapisnikar..... ANTON NEUMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
 MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
 JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

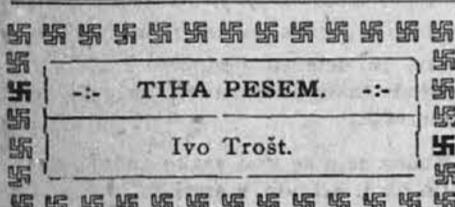
STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
 JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
 JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svoji na-seljih ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridruži-jo D. S. D. Osemčlanov(ic) zadostuje za ustanovitev društva. Spreje-majo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za \$500.00 in \$250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker noče imeti sitnosti radi nizkih asesmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obr-ne na gl. tajnik: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Ivo Trošt.

Resnična in sveta se ji je zdela njegova prizega. Zato je pel njen srpu prav besno. Moral je namreč pokazati da nič drugače, kakor Lovro v goru, ne misli in ne prizega na ajdovem strnišu Kočanova Anica.

In vendar je moral biti drugače. Kočanova Anica je sicer brhko, lepo dekle, a ravno, kaj bi rekeli — pa zares — Županček Lovro, ko bi izvedel, da se ozira za njim.

Kaj še-le bogati Županček sam? Kaj pa druga, imovitejsa dekleta, ko bi doznale, da se poganja za njim ona sirota.

Soglasno bi dognali, da je Kočanova Ana na samo revna, marveč tudi ne spampetna. Kedaj še grutarski sin pobral kočarjevo hčer, pa da je bilo prej ali slej tako početje berz nesreč-če!

Ana ima doma bolno mater, po očetu zadolženo hišico, pa (dve zdravji roki) pošteno srce in pošteno ime, Njen zaslužek je večinoma pri soesdih. Ce bi ne imela bolne matere, bi služila za deklo. Tako pa nima bolnica nikogar za postrežbo in dobra Anica je ne more pustiti same.

Ko bi vsaj mati umrla! Laže bi prislužila kak novič za bodočnost. Potem bi že mislila na kako premerno možitev s skromnim kočarjem ali ročedcem. Dobra ženka bi mu bila, zvesta, pridna gospodinja in rada bi ga imela, još še kako!

Vsatega drugega bi morala brezobzirno osloviti, če bi bil prev Županček Lovro.

Anica je že večkrat premišljevala, ko je odgnala tega in onega izgreda od okna, če bi mogla odgnati iz grda tudi Lovra. Ne tega si jesvetna, da bine mogla.

Odpravila bi ga izlepa, dočim bi nje-ni se govorilo vse drugače; topilo bi se vsolzah in glasno zatrjevalo ne-veselo resnico, da bije, živi in govor-ri samo zanj, ki ga ne sme ljubiti, mu ne sme tega niti razodeti.

Saj je on tako prijazen in dober, Gotovo bi ji potrdil nepovoljno re-snico, da nikdar ne mora biti njegova ženka, ker nista drug za drugega do-volj bogata.

Da, sladka je ta-le pesem brez konca in brez besed, brez — Anica bi bla-še poslušala njen ljubi napev, to da srp je pel prehitro in preglastno in Anica se je užela.

Mlada, rdeča kravca kaplja v debe-lich kapljicah na razušeno zemljo.

Anica otrene, hoteč ostresti tudi bo-lečino, a ta mlada rdeča kri se razkro-pi v sto kapelj in kaplja na njivo, po-ajdi in celo po Ančnem spodnjem kri-tiju, skriveni, nikdar razodei ljubezni.

Anica je vihtela ostro orodje. Srp je pel smrtno pesen dozoreli ajdi. Nič ji ni pomagalo boječe trepetanje. Srp je pel brezobzirno ob enem tudi veselo koračnicu, njeni zmagujoči ljubezni.

Njene misli so bile pri Lovru v go-ri, kjer je odmevala njegova sekira, kjer je bil s srcem in vso dušo tudi Anica sama.

Dekle, ti si meni ves svet, moje vse. Nikdar te ne pustim, Anica!

magal nositi v — grob...
Ej, dekle, do groba je še delj ka-kor do glube Gostiške.

Cakaj!
Kmalu je našla namesto groba drug pomoček. Urno odviha bel rokavec, na levi roki, prime z desnico njegov rob, počaže leje zobke v lepih vrstah, pa jih zasadi v močno tkano prav nad komolcem. Resk, resk! Takoj je bila pripravljena obvezna.

Med plevelom v razori pošče zdra-vilice zeljice črnobel, ga položi na rano, kri se ustavi, in Anica obveže ra-no s somo rokava.

In zopet je pel strupeni srp in po-dirol je zrelo ajo. Nalašč ga je brusila Anica in prav naglas in prav mo-čno, da je rezal še hitreje in še bolj zivo.

Cuj!
R-t-r-r-sk!

Padla je visoka jelka — morda nanj! Ni mogoče! Preveč spretan gozdar je Županček Lovro, da bi ga podrla. Zna sicer on zaseko sekiro, žago in zagozdo sukat tako, da pada drevo tja, kamor hoče on, da bi padlo kakor samo hoče, ali celo nanj, tega ne in stokrat ne.

Anica posluša.
Zdi se ji, da vse molči.

Mrtev — on!
Vpričo cele vasi v vričo vseh lju-di bi se ne mogla ubraniti solz, ko bi mu zapel mrtvaški zvon. Skrivaje bi mu vedno pokrivala grób s cvetjem — z nagneljnom, ki ga ima najraje.

Anica še posluša.
Srce je bilo tako silno, da lahko šte-

je udarac, Anica ne utegne. Vsak trenutek je zanjo večnost. A med udarac-e njenega srca se zopet pomeša od-mev — Lovrove sekire.

Hvala Bogu. Še je zdrav in živ. Srce je še trepetalo zanj, a sedaj v veselju. Sekira kleseli dolgo deblo, enako-merno done udarci in vsak udarac premija srcem in vso dušo Kočanova Anico.

"Anica, več, nikdar te ne pustim!" Ponavljaj je prisego in ona mu jo je potrjala s poljubi: bodi njego-va nevesta katerakoli, če ga ona ne more dobiti: oba vesta, da sta ustvar-jena drug za drugega. Ta zavest je nji-ma celo svet — svetla nebesa. Kdo jima jo more vzeti?

In nadaljevala se je tiha pesem brez besed in brez napav in brez konca — dačeč črez poldne.

Amici je srce prekipevalo v veselju nju, v rajski sreči, Ni se mogla več premagovati. Duša je vriskala in srce je samo gostoleto tih pesem. Veselja pijana je torej še zavpila:

"Gostiška, — Gostiška mati! — Ko-liko pa je ura?"

Ko je ponovil klic tretjič in četrtič, je šele zapazila, da Gostiške ni več tam na koncu njive. Odšla je z napu-ljeni repom domov.

Tudi Anica ostavi delo ter se vrne na prvi konec njive, kjer je zjutraj o-stavilo jopeč pri prvi snopih, in jo ubere proti domu.

Dolga je bila pot v vas, utrudila jo je nagla hoja. Mučila jo je skrb, kaj odgovor soesdi, na čigar njivi je že-ja, zakaj ni prej prišla obedovat in po-voz.

Rdeča in potna prihiti v vas na raz-potje.

Tam je hitel iz gozda s sekiro na rani — Županček Lovro.

"Anica, zakaj si pa klicala poprej Gostiško?" jo vpraša zupno, "zakaj si jo vprašala koliko da je ura?"

"Ali si me slišal?"

On prikima.

Dekle pa še bolj zardi in reče:

"Ker sem bila že lačna."

Lovro pa krepko pljuje v stran in se zasmije prav na debelo, zakaj ve-del je, da Anica ne govori resnice.

"Zakaj pa ti, Lovro tako zgodaj hi-ti domov, saj se ni noč?"

"Z očetom pojdova snubit — h Kr-čonu. Ni prav po mojem, več da ne.

Moj stari pa hoče denarja, — mnogo denarja.

"In Krčanova bo bogata, res" po-trdi Anica in hiti dalje.

"Ne zameri dekle," ji zakliče za njo, potem pa zavrisa, da je došlo na-zaj v goru, kjer je poprej imel solzno v očeh in je gotovo umela ta obupnic klic obupane duše.

Pesem brez besed. — — —

— AKO RABITE FIRE-PROOF Safe poklicite Chicago Phone 2654-W. Joliet.

V NAJEM PROSTOR ZA PRODAJALNO na voglu 1014 N. Chicago St., nasproti Tezak & Jenco po-grebniki. Vprašajte pri M. Schlen-sky, Joliet & Washington St. 416

Marko Belaich,
DALMATINSKI BILLIARDS AND POOL ROOM

Mehke pijače in smodke.
Bratje Slovenci in Hrvati Poselite brate Dalmatince v moji poslovni, kjer najdete mnogo zdrave zabave, razvedrila in okreplja.
VSI DOBRODOŠLI!
205 Indiana St. :: Joliet, Illinois.

Ej, dekle, do groba je še delj ka-kor do glube Gostiške.

Cakaj!

Kmalu je našla namesto groba drug pomoček. Urno odviha bel rokavec, na levi roki, prime z desnico njegov rob, počaže leje zobke v lepih vrstah, pa jih zasadi v močno tkano prav nad komolcem. Resk, resk! Takoj je bila pripravljena obvezna.

Med plevelom v razori pošče zdra-vilice zeljice črnobel, ga položi na rano, kri se ustavi, in Anica obveže ra-no s somo rokava.

In zopet je pel strupeni srp in po-dirol je zrelo ajo. Nalašč ga je brusila Anica in prav naglas in prav mo-čno, da je rezal še hitreje in še bolj zivo.

Cuj!

R-t-r-r-sk!

Padla je visoka jelka — morda nanj! Ni mogoče! Preveč spretan gozdar je Županček Lovro, da bi ga podrla. Zna sicer on zaseko sekiro, žago in zagozdo sukat tako, da pada drevo tja, kamor hoče on, da bi padlo kakor samo hoče, ali celo nanj, tega ne in stokrat ne.

Med plevelom v razori pošče zdra-vilice zeljice črnobel, ga položi na rano, kri se ustavi, in Anica obveže ra-no s somo rokava.

In zopet je pel strupeni srp in po-dirol je zrelo ajo. Nalašč ga je brusila Anica in prav naglas in prav mo-čno, da je rezal še hitreje in še bolj zivo.

Cuj!

R-t-r-r-sk!

Padla je visoka jelka — morda nanj! Ni mogoče! Preveč spretan gozdar je Županček Lovro, da bi ga podrla. Zna sicer on zaseko sekiro, žago in zagozdo sukat tako, da pada drevo tja, kamor hoče on, da bi padlo kakor samo hoče, ali celo nanj, tega ne in stokrat ne.

Med plevelom v razori pošče zdra-vilice zeljice črnobel, ga položi na rano, kri se ustavi, in Anica obveže ra-no s somo rokava.

In zopet je pel strupeni srp in po-dirol je zrelo ajo. Nalašč ga je brusila Anica in prav naglas in prav mo-čno, da je rezal še hitreje in še bolj zivo.

Cuj!

R-t-r-r-sk!

Padla je visoka jelka — morda nanj! Ni mogoče! Preveč spretan gozdar je Županček Lovro, da bi ga podrla. Zna sicer on zaseko sekiro, žago in zagozdo sukat tako, da pada drevo tja, kamor hoče on, da bi padlo kakor samo hoče, ali celo nanj, tega ne in stokrat ne.

Med plevelom v razori pošče zdra-vilice zeljice črnobel, ga položi na rano, kri se ustavi, in Anica obveže ra-no s somo rokava.

In zopet je pel strupeni srp in po-dirol je zrelo ajo. Nalašč ga je brusila Anica in prav naglas in prav mo-čno, da je rezal še hitreje in še bolj zivo.

Cuj!

R-t-r-r-sk!

Padla je visoka jelka — morda nanj! Ni mogoče! Preveč spretan gozdar je Županček Lovro, da bi ga podrla. Zna sicer on zaseko sekiro, žago in zagozdo sukat tako, da pada drevo tja, kamor hoče on, da bi padlo kakor samo hoče, ali celo nanj, tega ne in stokrat ne.

Med plevelom v razori pošče zdra-vilice zeljice črnobel, ga položi na rano, kri se ustavi, in Anica obveže ra-no s somo rokava.

Z OGNJEM IN MEČEM.

HISTORIČNI ROMAN.

POLJSKI SPISAL SIENKIEWICZ
POSLOVENIL PODRAVSKI

Dalje.

Za gospoda Skretuskega so se začeli sedaj težki dnevi. Da bi si krajščas, uril e je v orožje v dvoboji z gospodom Volodijevskem, ki je bil spremen v tej stroki; ali pa metal prstane na metalno boodalce. Pripeljal se je v Ljubljnem tudi dogodek, ki bi bil Skretuskega skoraj veljal življenje. Necessa dne se odtrga medved z verige; rani na grajskem dvorišči dva hlevarja, splaški konje gospoda Hlebovskega in naposled plane na namestnika, ki je šel iz orožarnice in knezuš bil že brez sablje in imel samo lahko palčico v roki. Bilo bi, brž ko ne po njem, ko bi mu ne bil dospel na pomoč gospod Longin. Iz orožarnice je videl, kaj se godi; hitro zgrabi svoj rezivir kaptur in priteče na dvorišče. Longin se je skazal popolnoma vrednemu potomcu Stovejke. Pred očmi navzočih dvornikov z jednim mahom prekolje medvedu glavo s tacco vred. To nenavadno moč je občudoval z okna sam knez in spremil potem gospoda Longina v kneginjino sobano. Tu ga je Anica Borzobohata tako mamiljivo gledala, da je družega dne moral iti k spovedi; potem se tri dni ni pokazal v gradu, dokler ni z molitvijo vse skušnjav odpolid.

Med tem je minilo deset dni; Redžinana še ni bilo nazaj. Naš gospod namestnik je vsled srčne bolesti tako shujšal, da je celo Anica po služabnikih povpraševala, kaj mu je. Petrucci, knezov zdravnik mu je zapisal neka zelišča zoper otožnost. Potreboval pa je družega leka. Po dnevi in po noči je mislil na svojo kneginjico; — util je čedjalje močnejše, da ni prazno čutilo, k se mu je vgnezdilo v srce, marveč ljubezen, katero je treba posmiriti, sicer mu srce koprnenja poči v prsih.

Lahko si misliš veselje gospoda namestnika, ko necega dne ob svitu stopi v njegovo stanovanje Radžjan, blaten, truden, shujšan, toda dobre volje in veselo novico na licu. Namestnik skoči s postelje, zgrabi ga za ramena in vpraša:

"Imaš pismo?"

"Imam, gospod; tukaj je!"

Namestnik odprečati in jame čita. Del časa je dvomil, če mu Redžjan sploh prinese pismo, ker niznal če zna Helena pisati. Ženske na deželi niso bile učene; a Helenu so odgojevali še prostati. Vendar jo je bržko nene, oče naučil pisati. Napisala je štiri strani. Revica se ni znala umetno in zagovorno zražati. Pisala pa je, kar je srčne narekovalo:

"Nikdaj rvas ne pozabim; po prej boste vi mene, ker slissim, da so tudi lahkomisleni med vami. Ker pa ste poslali fanti toliko milj daleč, vidišim, da sem vam mila, kakor tudi vi meni, za kar se s hvaležnim srcem zahvaljujem. Ne mislite pa, da me ni sram, ko vam pišem o svoji ljubezni. Bolje pa je vendar povedati resnico, nego lagati ali zakriviti jo, kadar čutimo v srcu kaj družega."

Vprašala sem gospoda Redžiana, kaj počnete v Ljubljnem in kaki so običaji na dvoru. Ko mi je pravil o lepoti tamožnih gospes, so me solze polile prevelike žalosti."

Tu namestnik jenja čitati in prasa Redžjan:

"Kaj si ji vse povedal?"

"Vse najboljše, gospod!" odvrne Redžjan.

Namestnik čita dalje:

"... Kako se morem jaz, rečica, meriti z njimi? Pa povedal mi je strečaj, da nobene še ne pogledate..."

"Pravo si povedali!" reč namestnik. Redžjan i vedel o čem je govor, ker je čital namestnik pismo tiho; toda najedti moler obraz in pomenljivo zakašnja. Skretuski čita dalje:

"Tako sem se potolažila ter prosila Bogu, naj vas ohramiš se daljencem tako naklonjenega ter naj blagoslov — amen. Že tako se mi je rezilo po vas, kakor po svoji materi. Čutim se zapušena na svetu, samo ne pri vas... Bog vidi v moje srce, da je čisto; da mi boste — upam — oprostili..."

Dalje piše zala kneginjica, da otide v strino v Ljubno, kakor hitro bo do pota ugodnejša, in da hoče kneginja sama pospešiti odhod. Iz Cehri na dohajajo vedno novice o kozakških nemirih. Čaka le samo, da se vrnejo domu mladi knežiči, ki so šli v Boslavje na konjški semenj.

"Pravi čarownik ste", piše dalje Helena, "da ste si znali strinj tako na kloniti."

Tu se namestnik nasmejne; spomni

in so nad stepami že davnog zvrgoeli krilati škrjanci. Zvečer so se ljudje po selih zbirali v tolpe, ali stoje na cesti pomenkovati se o strašnih rečeh. Slepce, ki so hodili s teorbanami ter tu prepevali pesmi, povpraševali so po novicah. Nekateri so pravili, da vidijo po noči čudne odseve na nebuh, da luna vshaja bolj krvava, kakor nadvodno. Nopovedovali so kraljevo smrt. Vse to je bilo tem bolj čudno, ker se v onih krajih niso bali nemirov, vojske in napadov. Prikazni, ki so napovedovala nevhito, morale so te rejeti že velike, sicer bi nemir ne bil tako splošen.

Najslitnejše pri tem pa je bilo, ker nihče ni znal, kje preti nevarnost. Vendar pa se je vsem zdela dvoje zelo sumljivo in kazalo, da se bliža neviha. Hodili so nebrojne manioče popevajočih beračev po vaseh in mestih. Med njimi s videl tuje nepozabne obraze, o katerih so pripovedovali, da so le preoblečeni v berače. Hodekrog so pripovedovali, da se bliža dan srda in božje sodbe. Drugič so Niževci pijačevali na vse kriple.

Druga priča je bila še nevarnejša. Sič, stisnjen v joko ozko mejo, ni mogel preživeti vseh ljudi. Vojsci tudi zmiraj ni bilo. Ker ste niso dajale krahu Kozakom, razpršila se je nadavno množica Niževcev vsako leto v obljudejške kraje. Bila jih je polna Ukrajina, da vsa Rusija. Jedni so služili pri pošti, drugi točili žganjico poleg cest, tretji prodajali po vaseh in mestih razno robo. Skoro v vsakej vasi je stala tudi koča, v kateri je bival a Zaporozec. Nekateri so imeli v takih kočah tudi ženo, kje je gospodinjica. Tak Zaporozec, več in zveden, je bil semtrje celo dobrota v vasi, v kateri je bival. Ni ga bilo boljšega kovača, kolarja, storjarja, svečarja, ribiča in loveca od njega. Ko je vse znal, vse naredil, hišo postavil in sedlo zašil. Vendar ti naseljenci niso bili nikjer stalni; naselili so se le od danes do jutri. Kdor je hotel z orožjem v roci kljubovati obsođbi, napasti soseda, ali ubraniti se napadu, moral je samo zakričati; takoj so hiteli "moloci" skupaj, kakor vranji na mřhovino. Uporabljalo jih je plemstvo, uporabljala gospoda, živeča v večnih preprib med sabo. Ko takih preprirov ni bilo, bivali so tho, po vseh delih neutrudljivo, ter si v potu svojega obraza služil svoj vsakdasji kruh.

In tako je trajalo časih leto, časih dve, dokler se ni nagloma raznesla novica, da nastane večji pohod, bodisi kacega atamana na Tatarje, ali na "Lahe"; bodisi gospodje poljske v Valhijo, — takoj so ti kolarji, kovači, storjarji in svečarji vrgli na stran svoje orodje ter začeli piti na smrt po vseh ukrajinskih krčmeh.

Zapriši se, pili so na upanje. Prenjenje blago ima plačati, kar so začeli.

Ta priča je ponavljala tako redno, da so ukrajinski bivalci navadno govorili: "Oho! krēme se tresejo Niževcev — na Ukrajini se nekaj kuha."

Staroste so tako začeli ponemočevati zaloge v gradovih, obračajočo pazno na vse strani svoje oči. Poveljniki so sklivocali skupaj vojake, a plemstvo je poslužilo žene in otroke v mesta.

To pomlad so začeli Kozaki piti, kakor nikdar prepre. Zapravljali so sledo ves svoj zasušek, pa ne samo v enem kraju, v enem vojvodstvu, marveni po vsej Malorusiji, kakor je dolga in siroka.

Kaj pa se pripravlja, tega celo Niževci sami niso vedeli. Govorili so o Hmelnickem, o njegovem begu na Sči in o ubežnikih iz Čerkasa. Bagaslavija, Korsuta in drugih mest, ki se hiteli za njim. Tedi so pripovedovali še kaj družega, e več let so krožile vest med ljudmi o velikej vojski s pagani, katero je hotel kralj, da bi dobrim moločem k plenu pripomogel. Rekl ap so, da je Poljaki ne marajo;

zato so se vse te vesti zmesale med seboj ter rodile v glavah nemir in pričakovanje nenavadnih dogodkov. Ta nemir je prišel za ljubenske zidove.

Na vse te znake ni bilo varno zaprijeti oči; te navde tudi ni imel knez Jeremija. V njegovi oblastniji nemir n mogel takto hro vzketipeti, — ker je strah krotil vse. Čez nekaj česa pa so vendar jeli dohajati iz Ukrajine klasovi, da se kmietje tu in tam protivjo plemstvu, da hote iti siloma na vojsko s pagini, in da se število ubežnikov na Sči edalje mnogo.

(Dalje prih.)

ZABASANOST

vpijiva na vsako osebo. Vsi pa ne vemo katero zdravilo je zoper njo najuspesnejše. Ako hočeta dober nasvet, ne bo vas ta neprilk, nadlegovala delj kot 24 ur. Vstavite jo pravočasno in preprečite zlobne posledice. Vzemite Severove Jetrne Krogljice (Severa's Liver Pills). So male, bele, okrogle krogljice in se jih vzame po tri na noč. Pomoč je hitra in v zadovoljstvo. So izvrstne v slučajih jetrnih neprilk, zabasanosti, glavobolu, povzročenem od zabasanosti, utrujenosti, riganju in omotenu. Cena 25 centov v vseh lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnic

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Niske cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej nas obiskati v našej mesnici in groceriji na vogu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2678, N. W. Phone 1113.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olj in firnežev. Izvršujejo se vsa barska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Duras

Chi. Phone 376 N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

— Ako vam je potekla naročnina, blagovolite jo ponoviti, da se vam list ne vstavi.

Pri prehladih

vdragite vrat in pris, kakor tudi stopala z Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Učinkuje takoj olajšivo in prijetno.

Jedino prav s varstveno znamko sidra

35 inčev v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street. New York, N. Y.

Čim več ga piječ tembolj se ti priljubi

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za okrepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, kije izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovensic Bott. Co.

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480

913 N. Scott St. Joliet, III.

Answer the

Red Cross

Christmas Roll Call

All you need is a heart

and a dollar

Ray Greenleaf

Dobro sredstvo za vtreč

ne smo manjkati pri nobenem dobro ukrejenem domu. Dr. Richter

PAIN-EXPELLER

imaže nad 50 let veliko priznanje med Slovenci na celotem svetu.

Jedino prav s varstveno znamko sidra

1165 v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street. New York, N. Y.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso — vse druge predmete ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St. Joliet, Ill.

Slavnoznam

SLOVENSKI POP

proti žeji — najbolje sredstvo

Čim več ga piječ tembolj se ti priljubi

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za okrepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, ki je izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovensic Bott. Co.

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480

913 N. Scott St. Joliet, Ill.

VIth LAHKO PRISTOPITE

v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let starja družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje.

Ako hoče pristopiti, oglašite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti \$1.00, ki se potem vračuna k vplačilu, ko ste sprejet. Če niste sprejeti se vam denar vrne.

Nā sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu.

Društvo Sv. Družine